

PREGLED PODATKOV ZA KRAVE ČRNO-BELE PASME S STATUSOM ODBRANE BIKOVSKE MATERE V LETU 2013

Priprava: Betka Logar, Kmetijski inštitut Slovenije

Vir podatkov: Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije, pregled pripravljen glede na stanje v registru BM dne 18.07.2013

Za leto 2013 je bilo v Sloveniji odbranih 152 bikovskih mater (BM) črno-bele (ČB) pasme. Na novo je bilo odbranih 80 bikovskih mater, ostale so imele status odbrane BM tudi že v prejšnjem letu. Število bikovskih mater in število rej z odbranimi bikovskimi materami v letu 2013 po zavodih je prikazano v tabeli 1. V tabeli 2 so prikazani očetje, katerih vsaj pet potomk ima status odbrane bikovske matere v letu 2013.

Tabela 1: Število bikovski mater (BM) in število rej po zavodih

Zavod	Število BM	Število rej BM
PT	36	26
CE	19	14
KR	50	32
LJ	34	18
NM	13	11
Skupaj	152	101

Zavod - Območni zavod Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije; MS - Zavod Murska Sobota, PT - Zavod Ptuj, CE - Zavod Celje, KR - Zavod Kranj, LJ - Zavod Ljubljana, NM - Zavod Novo mesto

Tabela 2: Očetje, po katerih so odbrane vsaj tri bikovske matere (BM)

Oče	Število BM
JEFFERSON-ET	12
ADELHI	11
GODZILLA-ET	9
RUBEN	7
LANCELOT-ET	6
GARTER-ET	5
BESTSELLER-ET	4
WINDOWS	4
JOSE	4
LIEBHERR-ET	4
LICHTBLICK-RED-ET	3
FINLI	3
BRONCO	3
WINBOY	3

Lastnosti mlečnosti

Pri pregledu lastnosti mlečnosti so podani rezultati za vse odbrane bikovske matere ČB pasme s statusom BM v letu 2013. Ločeno so prikazana povprečja vseh zaključenih standardnih laktacij (tabela 3) in povprečja v prvih standardnih laktacijah (tabela 4).

Tabela 3: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti pri bikovskih materah črno-bele pasme v letu 2013

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	36	10050±1190	385.7±40.1	3.86±0.43	341.2±35.2	3.40±0.17
CE	18	10005±893	396.9±37.0	3.98±0.34	338.3±33.2	3.38±0.21
KR	50	10043±832	413.9±52.7	4.13±0.48	335.4±25.8	3.34±0.16
LJ	34	10335±1308	400.5±51.9	3.89±0.41	341.6±44.1	3.31±0.19
NM	13	9247±746	378.0±32.9	4.12±0.52	315.1±24.4	3.41±0.18
Skupaj	151	10037±1069	399.1±47.6	3.99±0.45	336.8±34.0	3.36±0.18

N - število BM za katere so prikazani podatki

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Tabela 4: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti v prvi standardni laktaciji za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2013

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	36	9345±1366	358.2±48.4	3.87±0.50	317.3±39.6	3.41±0.17
CE	18	9052±961	356.6±50.8	3.95±0.43	299.9±31.7	3.32±0.22
KR	50	9239±1165	377.1±61.5	4.09±0.53	307.9±37.5	3.34±0.16
LJ	34	9626±1483	372.7±55.3	3.89±0.40	315.3±52.5	3.28±0.20
NM	13	8805±533	356.3±39.4	4.06±0.48	296.8±18.7	3.38±0.18
Skupaj	151	9292±1243	367.4±54.4	3.97±0.48	309.9±40.3	3.34±0.18

* - pomen oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Plemenske vrednosti

V tabeli 5 so prikazane plemenske vrednosti (PV) za lastnosti mlečnosti v standardni laktaciji. Plemenske vrednosti izhajajo iz zadnjega uradnega nacionalnega obračuna plemenskih vrednosti, ki je bil izveden na Biotehniški fakulteti, Oddeleku za zootehniko.

Tabela 5: Povprečja in standardne deviacije plemenskih vrednosti za lastnosti mlečnosti za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2013

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)	IBM
PT	32	125±9	121±9	97±13	129±7	106±9	129±6
CE	18	127±11	125±10	97±11	134±9	107±13	133±8
KR	49	128±9	129±9	103±13	132±8	104±12	132±7
LJ	31	129±10	124±10	98±14	132±8	100±13	131±7
NM	13	123±12	126±8	103±14	129±10	109±13	129±9
Skupaj	143	127±10	125±10	100±13	131±8	104±12	131±7

IBM - indeks beljakovin in maščobe

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne mere

V tabeli 6 so prikazana povprečja telesnih mer za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2013 po zavodih in skupaj. Telesne mere višina vihra (VV), višina križa (VK), dolžina telesa (DT) in obseg prsi (OP) se izmeri ob odbiri BM. Običajno merjenje izvaja strokovni tajnik ali pa selekcionist območnega zavoda.

Tabela 6: Povprečja in standardne deviacije telesnih mer (VV - višina vihra, VK - višina križa, DT - dolžina telesa, OP - obseg prsi) pri bikovskih materah črno-bele pasme odbranih za leto 2013

Zavod	N(VV)	VV (cm)	N(VK)	VK (cm)	N(DT)	DT (cm)	N(OP)	OP (cm)
CE	13	144.2±2.5	3	147.8±3.0	3	145.8±7.0	3	212.0±6.2
KR	50	146.3±3.0	50	149.4±3.2	50	147.9±4.9	50	208.7±8.6
LJ	34	145.8±2.6	23	148.4±2.8	23	146.7±3.7	23	207.8±6.3
NM	13	144.8±3.3	13	147.8±3.6	13	145.5±4.4	13	204.3±6.8
PT	36	146.1±3.2	35	148.5±3.3	35	148.3±4.8	35	208.2±7.0
Skupaj	146	145.8±3.0	124	148.7±3.2	124	147.4±4.7	124	208.0±7.6

N – število BM pri katerih je bila izmerjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne ocene

Povprečne ocene za telesne lastnosti okvir (OK), omišičenost (OM), oblika (OB) in vime (VI) pri odbranih bikovskih materah ČB pasme v letu 2013 v Sloveniji prikazuje tabela 7.

Tabela 7: Povprečja in standardne deviacije telesnih ocen (OK - okvir, OM - omišičenost, OB - oblika, VI - vime) bikovskih mater črno-bele pasme odbranih za leto 2013

Zavod	N(OK)	OK	N(OM)	OM	N(OB)	OB	N(VI)	VI
PT	36	7.2±1.0	36	5.8±0.4	36	6.9±0.5	36	7.1±0.4
CE	19	7.1±0.9	19	5.9±0.3	19	6.8±0.5	19	6.9±0.7
KR	50	7.3±1.0	50	5.9±0.3	50	6.8±0.6	50	7.0±0.7
LJ	34	7.2±0.9	34	5.9±0.3	34	6.6±0.6	34	7.2±0.8
NM	13	6.8±1.1	13	5.8±0.4	13	6.4±0.5	13	6.8±0.7
Skupaj	152	7.2±1.0	152	5.9±0.3	152	6.8±0.6	152	7.0±0.7

N - število BM pri katerih je bila ocenjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah